

(ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ ನಾಗರಾಜ್)

ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಹೋಗಿ ಕುಳಿತರೆ, ಆ ಸೋಪಾ ಮುರಿದುಹೋಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿತ್ತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯು 48 ಜನರು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಲವು ಸದಸ್ಯರು ಕಲಿತು ವಿಚಾರ ವಿಮೆಯಮಾಡಲು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಕೊಠಡಿ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಈಗ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುವವರಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಏನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಜನಗಳನ್ನು ಕುಳಿರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಿಸ್ಕಿಕ್ವೆನ್ಸಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದಂಥ ಕೊಠಡಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಇವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ರಿಸ್ಕಿಕ್ವೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 3 ರಿಂದ 4 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಇವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಿರಲಿ. ಆದರೆ ಹೊರಗಡೆ ಪಾಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಿಲಿಟರಿ ಸಭೆ ನಡೆದಂತಾಗಿದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲು ಜನಗಳಿಗೆ ಪಾಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಪೊಲೀಸರ ರಾಲಿ ಚಾರ್ಜ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಪೊಲೀಸರ ಸರ್ವ ಸಂಕೋಲೆಯಿದ್ದಂತೆ ಇದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ (ನಲಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾಟಕವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾದೇಗೌಡ (ಕರುಗಾವಲು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆದಿದಂಥ ಮಾತಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಆಡಳಿತದ ಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆ ಏನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾಟಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಪೂರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವರು ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಮಾದೇಗೌಡ.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಇರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ದುಪ್ಪರಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Presentation of Budget in Kannada

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗ ಒಂದು ನಿವೇದನೆ ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯಪತ್ರದ ಮಂಡನೆಯನ್ನು ಈ ಸಭಾಸದನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ದಿವಸ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪೌರ್ಧನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಈ ದಿವಸವೂ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಈ ದಿವಸದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪುರುಷೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈ ದೇಶ ಕನ್ನಡ ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಆಯವ್ಯಯಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಅವರ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇಂಟರಿಮ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದಾಗ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ, ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಇಷ್ಟು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಇವತ್ತು ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನೂ ಸಹ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಅವರ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಬಾರದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಓದಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದದೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ವಿರೋಧ ನೂಟಿಸಿ ಬೇರೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೆದರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗಿಲ್ಲಾ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಬಾರದು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಇವತ್ತು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೋದ ಸಾರಿಯೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಬೆದರಿಕೆ ಏನೂ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುಲೂ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಹೈಡ್ರೋನಿಕ್ಸ್ ಮಾತನಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ತಮ್ಮ ಎನರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಎವೋ ಟನರ್ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ರಜಾ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ನಾಳೆ ನೋಡೋಣ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾತಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ನನ್ನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಪದಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ತಮಗೂ ಒಂದು ಪದಕವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಾವು ಈ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಜೆಯೋ ಅಥವಾ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನಾನು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಓದುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವಾಗಲಿ, ವಿಶ್ವಾಸವಾಗಲಿ ಕಡಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಾವುಗಳಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು, ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದೇ ವಾಡಿಕೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಷನಲ್ ರಾಂಗ್ವೇಜ್ ಆದ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಅವರವರ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನನಗೆ ಅಂಥಾ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಕನ್ನಡದಮೇಲೆ ಇರುವಷ್ಟು ಪ್ರಭುತ್ವ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ತೊಂದರೆಯೇನು? ತಾಪತ್ರಯ ವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನುಂದರವಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಎದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಕಲಿಸಿರುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಷ್ಟು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಭಾಷಣಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಬಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಓದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಮೊನ್ನೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಭಾಷಾಂತರ ಮುಗಿದಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುವರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಪದ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದವನ್ನೇ ಬಳಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ರಾಜ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತಾರಾದ ನಟವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಓದಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಓದುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಓದಬಲ್ಲರಿ ಎಂದು ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಲು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಅನಂತರ ನಾನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಓದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Revised Budget Estimates for 1972-73 (Presentation)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನೂತನ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿತ ವಾದ ಕೂಡಲೇ ಮಾರ್ಚ್ 25, 1972ರಂದು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೆನಷ್ಟೆ. ಅದು.....

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ರೆಲವೆಂಟಾದ ವಿಷಯ; ತಮಾಷೆಯಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ದರು. ಅನುವಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಓದದಿರಲು ಕಾರಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ!

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನೂತನ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಕೂಡಲೇ ಮಾರ್ಚ್ 25, 1972ರಂದು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೆನಷ್ಟೆ. ಅದು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಲೇಖಾನುದಾನ (ಪೋಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್) ಕೋರಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ರಾಜ್ಯದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಆಳವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉದ್ದೇಶಸಾಧಕವಾದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಿದ್ದಿರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂತನ ಸರ್ಕಾರದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಮಗ್ರ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

The Government had inherited some very difficult financial problems. It was faced with a big overdraft which stood at Rs. 71 crores on 29th April 1972.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಓದಬೇಡಿ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ತೋರಿದಂತಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡ ದಲ್ಲೇ ಓದಬೇಕು.

SRI S. BANGARAPPA.—Point of order, Sir.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು, ಸ್ವಲ್ಪ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಓದಿ ನಂತರ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ಓದುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ವಿಷಯ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. I commence my Speech :

Hon'ble Speaker,

The Interim Budget presented to this House on 25th of March 1972, immediately after the formation of the new Government, was for the purpose of seeking a vote on account for a period of four months. I had promised a more purposeful budget after a deeper assessment of the